

Trys

Lena išsekusi sudribo ant automobilio sėdynės. Klausimai Marijos tėvui nepadėjo pasistūmėti į priekį. Ji čiupo telefoną ir surinko numerį.

– Johanas Grazmanas, – atsiliepė jaunasis kolega iš Kylio. Lena su juo dirbo, tirdama ankstesnę bylą Amrume.

– Labdien, Johanai. Man reikia tavo pagalbos. Ar gali kai ką patikrinti?

Kiek padelsęs Johanas atsakė:

– Manau, taip. Kokią bylą tiri?

– Ar girdėjai, kad Fiore dingo mergaitė?

– Vienas kolega ką tik papasakojo. Tu ten?

– Taip, ir dabar kalbėjau su mergaitės tėvais. Baisūs keis-tuoliai, kažkokia nelemta Laisvoji bažnyčia.

Ji užsikirto. Ar tik policijos biuro direktoriaus Varnkės žmona nepriklauso šiai bendruomenei? O gal net jis pats?

– Sekta?

– Nelabai išmanau tokius dalykus. Kalbama apie Jėzaus Kristaus broliją. Ar gali tuo pasidomėti?

– Žinoma, tuojau pat. Tau paskambinti?

– Čia ne visur yra ryšys. Jei neprisiskambintum, trumpai parašyk, ką radai, ir atsiųsk elektroniniu paštu.

– Gerai.

– Johanai, ir dar kai kas. Kriminalinės policijos biuro direktoriaus Varnkės žmona taip pat priklauso tai bendruomenei ar bent jau ruošiasi į ją įstoti. Todėl saugokis. Niekam apie tai neprasitark. Nelabai suprantu, ko Varnkė iš manęs tikisi.

– Aišku. Būk atsargi, Lena.

Paskui Lena paskambino Leonui, programišiui, kurį prieš kelerius metus apsaugojo nuo kaltinimų ir kuris nuo tada jai padėdavo per ne visai oficialius tyrimus. Jis atsiliepė tik po dešimto pytelėjimo.

– Gal tau galvoje negerai? Vidury nakties! Aš miegojau!

– Atsiprašau, Leonai. Tai svarbu.

– Aišku, tau amžinai viskas supersvarbu ir skubu.

– Atsilyginsiu.

Leonas nusijuokė.

– Ei, ar žinai, koks ilgas mano sąrašas ir koks trumpas tavasis? O gal jau gausiu algą iš farų?

Lena truputį palūkėjo, kol Leonas atsiduso ir tarė:

– Na, gerai, kas nutiko?

Ji papasakojo, kad ieškant dingusios mergaitės tėvai nė maž nepadėjo.

– Tai vargu ar galėsiu padėti aš, – vis dar suirzęs pareiškė Leonas.

– Sako, mergaitė neturi nei mobiliojo, nei kompiuterio. Galvoje netelpa. – Lena išvardijo keturių šeimos narių vardus. – Gal paieškotum mobiliųjų ar kokių kitokių prietaisų? Sesuo studijuoja Kylyje ir tikriausiai turi prieigą prie interneto. Ir mobilųjį.

Leonas sudejavo:

– Policijoje dirbi tu ar aš? Ar negali pateikti oficialios užklausos? Būtų daug greičiau.

– Turbūt ne. Juk tada į tave nesikreipčiau.

– Šūdas! – nusikeikė jis ir padėjo ragelį.

Kai tik Lena prisisegė saugos diržu, į šoninį langą kažkas pabeldė. Į ją žiūrėjo mergina akmeniniu veidu. Lena nuleido stiklą.

– Ar jūs iš policijos?

– Lorencen, Žemės kriminalinė policija. O jūs?

– Johana Logener. Marijos sesuo. Ar ją radote?

Išlipusi iš automobilio Lena padavė merginai ranką.

– Apgailestauju, bet ne. Tačiau bet kurią akimirką turėtų išžygiuoti dvi šimtinės.

Johana Logener su palengvėjimu atsiduso.

– Ką tik buvau pas jūsų tėvus ir su jais kalbėjau, bet...

– Turbūt buvo velniškai smagu? – Johana su kartėliu pertraukė Leną. – Jei nebūčiau pranešusi policijai, jie vis dar melstųsi ir lauktų Marijos. – Ji dėbtelėjo į tėvų namą.

– Gal pasikalbėkime kur nors kitur? – pasiūlė Lena. – Uterzume jau tikrai bus atidaryta kokia nors kavinė.

Johana linktelėjo ir apėjusi automobilį įsėdo.

Uterzumą Lena pažinojo iš mokyklos laikų. Kurortas salos vakaruose garsėjo plačiu paplūdimiu. Pietiniame gyvenvietės pakraštyje buvo didelis reabilitacijos centras su vaizdu į jūrą.

Akies kampučiu Lena stebėjo šalimais sėdinčią merginą. Blyškus moteriškas veidas ryškiai kontrastavo su tamsiais, beveik juodais plaukais, surištais į uodegą. Violetinės kelnės ir šviesus aptemptas džemperis išryškino figūrą. Įvaizdį papildė priderintos spalvos auskarai ir kuklus lūpdažis. Po tėvų apklausos Lena kuo puikiausiai matė, kad vien savo išvaizda Johana juos provokuoja.

– Ar dažnai lankotės pas tėvus?

– Ne. Jei ne Marija, kojos iš Kylio nekelčiau. Studijuoju farmaciją.

– Ar santykiai su tėvais... pašliję?

Johana gūžtelėjo pečiais.

– Galima pavadinti ir taip. Dar galima pasakyti, kad šiemoje esu „juoda avis“, duktė palaidūnė, pasinešusi į platųjį pasaulį.

– Nejau galima prieštarauti norui studijuoti?

– Paklauskite mano gimdytojo. Jis paaiškins, kas dera moterims. Šiaip ar taip, farmacijos studijų tame sąraše nėra.

Bekalbėdamos jiedvi privažiavo pirmuosius Uterzumo namus. Lena prisiminė, kad mokyklos laikais čia jau veikė dvi kavinės.

– Nesvarbu kur? – paklausė, žiūrėdama į merginą.

Johana parodė į seną fryzišką namą su kavinės iškaba virš durų.

– Čia gana jauku.

Lenai pastačius automobilį, abi moterys išlipo ir patraukė prie namo.

– Ar manote, kad Marija dar gyva? – Johanos veide atsispindėjo baimė.

– Kol kas niekas nerodo, kad būtų priešingai. Dauguma pradingusių paauglių atsiranda per pirmas keturiasdešimt aštuonias valandas. Tikėkimės geriausio.

Lena palaikė Johanai duris ir ją praleido. Kavinės patalpos sename fryziškame name buvo rūpestingai restauruotos ir dvelkė malonia ramybe. Jiedvi išsirinko staliuką prie mažo kryžminio lango ir užsisakė kavos.

– Papasakokite apie seserį. Kokia ji, kuo domisi, kokių kyla problemų?

– Marija... žinote, ji labai trapi. Kai prieš metus išvažiavau į Kylį, ji – kaip čia pasakius? – tėvai nuo jos nenuleidžia akių. Marija – jų vienintelė viltis, nes aš gi juos žiauriai nuvyliau.

– Nenuleidžia akių – kaip tai suprasti?

– Žinote, kad tėvai priklauso sektai?

– Žinau, kad aktyviai reiškiasi Laisvojoje bažnyčioje.

– Bažnyčioje! Juokaujat? Tai tikra siaubūnų draugija. Biblija ten, Biblija šen. Vaikystėje negalėjome žaisti, kas šauna į galvą. Turėjau būti gera ir klusni mergaitė. Su dailia suknete nuleidusi galvą klausytis, kaip suaugusieji kala mums savo tiesas. Galiausiai neištverčiau; labai apsidžiaugiau, kad įstojau studijuoti. – Ji su panieka nusikvatojo. – Tikriausiai gimdytojas

jau seniai buvo išrinkęs man jauniki. Su malonumu būtų ištekinęs dar vaikystėje. Tas zombių klubas – gūdžiausi viduramžiai.

– Jūsų tėvai labai religingi?

– Su religija tai tikrai nesusiję. Jie tiesiog ligoniai. Apsėsti savo šventosios šeimos. Kadangi nesusilaukė daugiau vaikų, tai visą vadinamąją meilę, taip sakant, *užkrovė* Marijai. Įsivaizduojat, kai taip myli savo vaiką, savaime suprantama, turi teisę jį mušti – atsiprašau, tai vadinama „atvesti į doros kelią“ arba...

Dabar Johanai skruostais ritosi ašaros. Lena padavė jai nosinaite; Johana paėmė, bet nepasinaudojo.

– Pirmiausia nusiraminkite, – paprašė Lena. – Jūsų padėtis tikrai sudėtinga, bet jei norite padėti seseriai, papasakokite apie ją. Kaip ji susidoroja su tėvų tironija? Ar turi draugų, pas kuriuos galėtų pasislėpti, o gal net vaikina? Kur ji eitu, jei išties pabėgtų iš namų?

Johana giliai įkvėpė ir delnu nusišluostė nuo skruostų ašaras.

– Tikrų draugų ji neturi. Mokykloje iš jos tyčiojasi, o su bendraamžiais parapijiečiais irgi nelabai sutaria. Jeigu ne aš... – Johana sukūkciojo. – Nereikėjo išvažiuoti. Tai aš kalta.

– Suprantu, kad sau priekaištaujate, bet nesate atsakinga už seserį. Visų pirma atsakingi tėvai. – Lena švelniai paglostė Johanai ranką. – Ar negalite nurodyti kokios nors vietos, kur Marija mėgtų buvoti?

– Sala mažutė. Ne kažin kiek galimybių. Be to, ją nuolat kontroliuoja. Žinau, kad kai mokykloje nebūna pamokų, ji mėgsta vaikštinėti pajūriu ties Uterzumu. Tik turi žiūrėti, kad laiku grįžtų namo.

– Vadinasi, kažkur pajūryje. Turbūt nežinote, kur tiksliai?

Johana nežinojo, tad Lena čiupo telefoną ir paėjęjusi toliau nuo staliuko paprašė Arno Branto pasiųsti į pajūrį kelis policininkus.

– Dabar sunkoka, – pareiškė jis, kai Lena paaiškino situaciją. – Šiaip ar taip, tą teritoriją numatyta apieškoti šiandien po pietų arba rytoj.

– Negalime taip ilgai laukti. Dabar pat pasiūskite ten aštuonis kolegas. Tegu šeši eina palei dambą į pietus, o du – į vakarus.

– Ponia Lorencen, tai visiškai griaua mūsų planus...

– Ar jums būtinai reikia nurodymo iš aukščiausios vadovybės? Mielai tuo pasirūpinsiu. Bet tai mudviem kainuos ir laiko, ir nervų.

– Turiu pasakyti... – sušnarpštė Arnas Brantas. – Man visiškai nepatinka jūsų tonas. Paieškoms vadovauju aš ir...

– Manau, neverta ginčytis, – nusprendė Lena ir baigė pokalbį.

Po kelių akimirkų jau aiškino telefonu situaciją policijos biuro direktoriui Varnkei.

– Duokite man dešimt minučių, – paprašė jis ir atsisveikino. Grįžusi prie staliuko Lena nusišypsojo Johanei.

– Atsiprašau. Turėjau šnektelėti su paieškos vadovu.

– Ponu Brantu? – pasitikslino Johana.

– Taip. Ar jį pažįstate?

– Vakar trumpai kalbėjau. Šiaip nepažįstu. Bet jo sūnus Enas yra Marijos bendraklasis. Jis – vienas iš tų, kurie pastaraisiais metais labiausiai nuodijo jai gyvenimą.

– *Okay*. Ar buvo ir daugiau tokių mokinių?

Paminėjusi dar vieną pavardę Johana paaiškino:

– Marija varžėsi apie tai pasakoti. Kad ir kaip beprotiškai skamba, bet turbūt nenorėjo nieko įskusti.

– O kodėl iš Marijos tyčiojosi? – klausinėjo Lena.

– Tie bjaurybės vaikišciai, be abejo, žino, kad mūsų tėvai sektantai. Kitados ir man teko su tuo susidurti, bet mokėjau apsiginti. Marija kitokia. Ji mielai atsuktų jiems ir kitą skruostą.

– Ar manote, kad tai susiję su Marijos dingimu?

Johana gūžtelėjo pečiais.

– Nė nenutuokiu. Tikrai ne. Bet Marija vis dėlto labai kentėjo dėl tų patyčių.

– Jūsų tėvas teigia, kad Marija neturi nei mobiliojo, nei kompiuterio. Kaip apskritai palaikėte su ja ryšį?

Prieš atsakydama Johana padelsė, bet galiausiai tarė:

– Juk jūs mūsų pusėje, taip? Jeigu ką nors išduosiu, iš karto neperduosite mano tėvams, ar ne?

– Ne, žinoma, ne. Jei tik bus įmanoma, to išvengsiu. Parūpinote jai telefoną?

– Ne telefoną, o naudotą planšetę su SIM kortele. Jei Marija namie būtų šnekėjusi telefonu, tėvai kaipmat būtų suuodę. Žinote skaiptą? – Lenai linktelėjus, Johana tęsė: – Taip ji bet kada gali man parašyti, o būdama ne namie – net paskambinti. Dargi su vaizdu.

– Jūs neabejotinai bandėte su ja susisiekti?

– Nuo pirmadienio ji neatsiliepia. Visą laiką bandžiau, bet... nieko.

– Duokite man skaipto naudotojo vardą ir SIM kortelės numerį. Man reikia ir jūsų mobiliojo numerio.

Paėmusi telefoną Johana viską surašė ant popierinės servetėlės. Tuos duomenis Lena SMS žinute iš karto nusiuntė Leonui.

– Čia mano kolegai. Dabar jis tuo pasirūpins profesionaliai. Neuždarykite savo skaipto paskyros, tai gali būti svarbu.

– Žinoma. – Johana maldaujamai pažvelgė į Leną. – Ką dar galėčiau padaryti? Nesvarbu ką, tik pasakykit.

– Kiek laiko jau svečiuojatės pas tėvus?

– Tiesą pasakius, visai nesisvečiuoju. Atplaukiau tik vakar pirmu keltu ir iš karto nuėjau į policiją. Pirmadienį iš Marijos perdien nesulaukiau jokių žinių ir kažkuriuo momentu taip sunerimau, kad paskambinau į namus. Laimė, tėvo namie nebuvo, nes nieko nebūčiau apie tai išgirdusi. Dvyliktą valandą paskutinį kartą kalbėjau su motina, o anksti ryte išplaukiau.

– Šianakt miegojote pas tėvus?

– Ne. Tėvas persiuto, kad neatsiklaususi pranešiau apie Marijos dingimą... Nakvojau pas seną mokyklos laikų draugę Vike.

Lena pamažu ėmė suvokti, ką Johanai reiškė užaugti tokioje ekstremaliai religingoje šeimoje.

– Ar turėčiau dar ką nors žinoti apie jūsų šeimą? – atsargiai paklausė.

Žiūrėdama sau į rankas Johana papurtė galvą.

Šeši

Išlipusi iš automobilio pajūrio ruože ties Gotingo skardžiu, Lena išgirdo tolumoje burzgiant sraigtasparnį. Vietiniai policininkai gerai matomais įspėjamaisiais kūgiais pievoje pažymėjo nusileidimo aikštelę. Ji palaukė, kol sraigtasparnis nutūps ir išlips Luizė Štankė su kolegomis iš Kylio. Pasisveikinusi Lena nuvedė grupę į vietą, kur buvo rasta Marija Logener.

– Tave ir vėl atsiuntė į salą? – paklausė Luizė Štankė, greta Lenos eidama į pajūrį.

– Atsitiktinai buvau Amrume.

– Atsitiktinai? Pastaruoju metu čia būni labai dažnai. Gal viskas daug rimčiau, nei sakei?

Prieš tris savaites Lena buvo susitikusi su Luize moteriškai pasiplepėti. Po trečio kokteilio nutraukė tylos įžadus ir pasipasakojo apie Erką.

– Bent jau jis taip mąno.

– O tu?

Lena gūžtelėjo pečiais.

– Kol kas neturiu laiko apie tai galvoti. Ten, prie jūros, guli negyva keturiolikmetė, ir aš netikiu, kad ji nusižudė. Būtinai norėjau, kad pasižiūrėtum vietoje.

– Na, kas gi atsisakytų sraigtasparniu perskristi per mūsų gražiąją šalį. – Luizė nutilo, bet tuoj pat pridūrė: – Nors proga, žinoma, liūdna.

Besikalbėdamos jiedvi pasiekė užtvaram. Lena sustojo ir kolegų darbą stebėjo per tam tikrą atstumą. Paviršutiniškai apžiūrėjusi Luizė nustatys mirties laiką. Ganėtinai tiksliai įvertinti galima ne vien pagal kūno temperatūrą ir sustingimo laipsnį. Vis dėlto moksliniais metodais įmanoma apibrėžti tik keturių valandų intervalą. Tačiau Luizė dažniausiai neoficialiai įvardydavo trumpesnį laiko tarpą.

Po pusvalandžio Luizė priėjo prie Lenos, o du kriminalistai ekspertai ir toliau kruopščiai tyrinėjo mergaitės radimo vietą.

– Kokia graži mergaitė, – tyliai sudejavo Luizė. – Visada labai sunku, kai taip atsitinka su jaunais žmonėmis.

– Koks tavo pirmas įspūdis?

– Žinai, kad tik po skrodimo...

– Aišku, – pertraukė ją Lena. – Tik tarp mūsų. Koks įspūdis?

– Ant abiejų dilbių yra nedidelės kraujosruvos. Neužbėgant tyrimui už akių, tavo spėjimai nėra visiškai nepamatuoti. Bet tikrai kol kas dar negaliu pasakyti, kada tos kraujosruvos atsirado. Ir pjūviai ant riešo ne tokie, kokius tenka matyti kitais atvejais.

– Ar galėtum...

– Trumpai tariant: dauguma žmonių persipjauna kraujagysles skersai. Kraujas srūva lėčiau, dažnai žmogus nuo to nenumiršta. Kur kas pavojingesnis išilginis pjūvis, o jeigu jis ilgas ir pakankamai gilus, nukraujuojama greitai.

– Jos pjūvis išilginis?

– Taip, ir kiek galiu spręsti dabar, labai gilus. Jei buvo pažeistos ne tik venos, bet ir giliau esanti arterija, viskas baigėsi

gana greitai. Nedaug esu mačiusi tokių gilių ir tikslių pjūvių. Bet visa tai turiu nuodugniai ištirti.

– Suprantu. O mirties laikas?

– Dar turiu patikslinti kai kuriuos faktorius, bet pagal tuos duomenis, kuriuos jau įvedžiau į kompiuterio programą, ji mirė prieš dešimt–keturiolika valandų. Lavonas dar ne visai sustingęs, veido raumenys į dirginimą nereaguoja, vyzdžius plečiančių lašų poveikis minimalus.

Lena pažiūrėjo į laikrodį.

– Dabar kelios minutės po penkių, vadinasi, mirtis ištiko tarp trečios ir septintos ryto. Gali apibrėžti dar tiksliau?

– Juk žinai taisykles. Oficialiai – ne. Be to, turiu darsyk patikrinti duomenis laboratorijoje ir šiek tiek pasiskaityti. Čia, pajūry, vėjų pagairėje, kūnas atšąla greičiau negu kokioje kerteje.

– O neoficialiai? Kaip vertini šiuo momentu?

– Prieš vienuolika ar dvylika valandų. Bet, kaip sakiau...

– Suprantu. Vadinasi, šį ryt tarp penktos ir šeštos. Tai jau šis tas. Tikiuosi, pavyks pasiekti, kad kūnas dar šiandien būtų atvežtas tau į Kylį. Norėčiau apsaugoti tėvus nuo tokios kelionės ir organizuoti palaikų atpažinimą čia.

– Juk žinai, tai nėra gerai.

– Pasirūpinsiu, kad neprieitų prie Marijos arčiau kaip per pusę metro. Už visa kita atsakysiu aš.

Linktelėjusi Luizė grįžo tęsti apžiūros.

Galiausiai vienas iš kriminalistų ekspertų mostelėjo Lenai. Tai ženklas, kad laidojimo biuras gali paimti lavoną. Lena priėjo prie dviejų juodai apsirengusių vyrų, laukiančių netoli užtvaros.

– Galite paimti kūną. Bet prašyčiau užsimauti. – Ji padavė vyrams dvi poras latekso pirštinių. – Važiuosiu paskui jus. Tik prieš iškeldami būtinai palaukite manęs.

Vyresnysis vyras linktelėjo ir su jaunesniu juo bendradarbiu nuėjo į radimvietę. Įgudusiais judesiais juodu įdėjo negyvėlę į kriminalistų ekspertų lavonmaišį.

Lena atsisveikino su Luize.

– Labai ačiū, kad atvykai. Paskambink, kai tik baigsi skrodimą.

– Būtinai! Ir, Lena...

– Taip?

– Neimk šito reikalo per giliai į širdį. Tau reikalinga profesinė distancija.

Lena žinojo, kad Luizė per daug gerai ją pažįsta. Jai buvo labai sunku matyti vaikus – smurto aukas. Dabar reikėjo išlaikyti šaltą protą ir nepasiduoti jausmams.

– Būsiu atsargi, Luize. Johanas Grazmanas jau keliauja čionai. – Ji šyptelėjo. – Jis mane sutramdys, jei per daug įsi-smarkausiu.

Atsisveikindama Luizė ją apkabino. Prieš perėję Lena dar sykį pažvelgė į ją ir pamojavo.

Atvažiavusi į laidojimo biurą Lena paskambino kolegai, kuris laukė Logenerių namuose, ir paprašė palydėti tėvus atpažinti palaikų. Kai ponias Logener lipo iš policijos automobilio, vyrui teko ją prilaikyti. Drauge nuėję į laidojimo biurą juodu tylėdami stovėjo prie savo jaunėlės. Galiausiai Verneris Logeneris linktelėjo ir nusivedė žmoną atgal į automobilį.

Vėlyvą popietę Lena krantinėje pasisveikino su Johanu Grazmanu. Abu akimis nusekė tolstantį keltą su policininko lydimu katafalku. Po pusantros valandos keltas prisišvartuos Dagebiulyje. Nuo ten iki žemės sostinės Kylio dar laukia šimtas keturiasdešimt kilometrų.

– Vienas darbas jau atliktas, – tarė Lena. Šiandien pirmą kartą pajuto ją slegiančią įtampą. Atkrugino galvą ir pasiražė. – Ar turi kur apsistoti? – paklausė jaunojo komisaro.

– Vietiniai kolegos pasiūlė nedidelį pensioną. Užsčiau du kambarius. Dėl viso pikto, jei kada nespėtum į paskutinį keltą.

– Apdairus kaip visada, – įvertino Lena. Dirstelėjusi į laikrodį nejučia pagalvojo apie Erką. – Šiandien paskutinis keltas išplaukia prieš devynias. Vadinasi, turime dar porą valandų.

Johaną iš Flensburgo komisariato jai priskyre tiriant byla Amrume. Nors vyrukas buvo vos dvidešimt penkerių, juodu greitai tapo stipria komanda. Retsykiais Lenai tekdavo tramdyti jo nežabotą būdą, tačiau ji neabejojo galinti visiškai pasikliauti jo lojalumu.

– Ar šiandien valgei? – pasiteiravo Johanas.

– Kaip ir ne. Neturėjau laiko.

– Taigi tarnybiniai pietūs, – pasiūlė Johanas. – Tikriausiai esi čia kaip namie. Kur eisime?

– Tai buvo seniai. Ir, atvirai kalbant, mokyklos laikais neturėjome pinigų, kad kur nors eitume pietauti.

Johanas ir krepšio išsitraukė planšetę ir panaršė internete.

– „Pas banginį“ – neblogai skamba. Matyt, galima sėdėti lauke. – Jis perbraukė pirštu per ekraną. – Jei maistas bent pusiau toks skanus, kaip atrodo, būsim pasirinkę teisingai.

– Ar žinai, kad mes čia ne atostogaujame?

– Savaiame suprantama, pone vyriausioji komisare. – Dar syki metęs akį į planšetę, jis parodė į pėsčiųjų taką. – Reikia eiti tenai; manau, bus kokie penki šimtai metrų.

Viko pėsčiųjų taku juodu netrukus priėjo restoraną, naują pastatą su arkiniu fasadu. Kadangi staliukai lauke buvo užimti, susirado ramią vietelę viduje. Užsisakius Lena paklausė:

– Gal dar ką nors išsiaiškinai apie tą religinį susivienijimą?

Johanas linktelėjo.

– Pasiskaičiau. Iš pradžių apie menonitus. Judėjimas egzistuoja jau nuo šešiolikto amžiaus. Neva įkvėptas reformacijos. Neįkyrėsiu pasakodamas istoriją, turbūt tiriant byla tai ir nebus svarbu, pasakysiu tik tiek: vieningo menonitų judėjimo niekada nebuvo. Atseit toks principas. Daug kas reguliuojama parapijos lygiu. Jie niekada nepripažino centrinės valdžios, kokią turi Katalikų ir Evangelikų bažnyčios. Žinoma, galiausiai tai lėmė nesuskaičiuojamos gausybės krypčių atsiradimą. Brolijos parapijos įsisteigė dvidešimto amžiaus pabaigoje. Jos dar labiau orientuojasi į savarankiškumą ir autonomiją, ir jose svarbų vaidmenį vaidina diletantai. Veikla vykdoma per

privācijas pamaldas ir šeimos ratą. Neklausk, kaip konkrečiai. Internetė apie tai ne kažin kiek terasi. Ar jau minėjau, kad ir Vokietijoje esama ortodoksų, kurie vaikus moko namie?

– Ne, manau, kad ne.

– Čia, Fiore, dėl to irgi būta konfliktų, bet valdžia vis dėlto nugalėjo. Tačiau, atrodo, taip yra ne visur. Skaičiau, kad kai kuriose federacinėse žemėse valdžios įstaigos ne tokios griežtos. Apsiribojama pinigėmis bandomis, ir tiek.

– Prieš kiek laiko čia kilo konfliktas?

– Reikėtų pasitikslinti dokumentuose. Bet iš atminties sakyčiau, kad maždaug prieš penkiolika metų.

Jiems atnešė gėrimus. Johanas buvo užsisakęs alaus, Lena – kolos.

– Iš esmės menonitai labai konservatyvūs. Viską sprendžia vyrai, moterys rūpinasi šeima ir namais, o vaikai privalo paklusti. Jutube yra įrašas, kuriame vienas iš šitų tikinčiųjų kuo rimčiausiai tvirtina, kad moterys, gyvenime turėjusios daugiau nei vieną lytinį partnerį, yra kekšės. Ir tas gerasis žmogus – ne koks aštuoniasdešimtmetis senukas, o maždaug mano bendraamžis. – Johanas vienu mauku ištuštino pusę bokalo. – Turbūt neverta nė sakyti, kad tos bendruomenės homofobiškos. Apskritai, jose daug bauginimo. Gąsdinama pragaru, šėtonu ir dar bala žino kuo. Reikalaujama akiai klausyti autoritetų. Mūsų atveju – tėvo, kuris sprendžia, ką šeimai daryti ir ko nedaryti.

– Skamba nekaip, – nutraukė Johano tiradą Lena.

– Kaip pažiūrėsi. Laisvę mylintiems žmonėms, kurie vadovaujasi savo galva, toks gyvenimo būdas tikriausiai netinka. Bet tie, kas ieško arba trokšta tvirto ryšio, čia randa bendraminčių ir jaučiasi gerai, bent jau iš pradžių. Juk savaime tie žmonės nėra blogi. Priešingai: daugelis jų išpažįta savo tikėjimą labai sąmoningai ir nuoširdžiai rūpinasi artimaisiais. Manau, čia reikia kalbėti apie empatiją. Tiesa, viskas griežtai apribota. Man tai labai priminė vaikystę didžiai katalikiškame Reino žemupyje.